

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Tomáše Foltase v právní věci žalobce: **I. Č.**, zastoupený Mgr. Janem Špalkem, advokátem se sídlem U Radbuzy 4, Plzeň, proti žalovanému: **Vězeňská služba České republiky, generální ředitelství**, se sídlem Soudní č. 1672/1a, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 25. 4. 2014, č. j. 7 Ad 9/2011 – 33,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 25. 4. 2014, č. j. 7 Ad 9/2011 – 33, zamítl žalobu, kterou se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhal zrušení rozhodnutí Vězeňské služby České republiky, generálního ředitelství (dále jen „generální ředitelství“) ze dne 15. 3. 2011, č. j. VS 58/1/2011-50/Všeob/080, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí ředitele odboru ekonomického ze dne 22. 10. 2010, č. j. VS 22101/1/2010-50/Všeob/743, jímž mu byl přiznán výsluhový příspěvek ve výši 15.485 Kč měsíčně od 1. 10. 2010. V odůvodnění rozsudku městský soud uvedl, že pro posouzení, zda lze dobu trvání základní vojenské služby posoudit jako dobu služebního poměru příslušníka vězeňské služby, je rozhodné, má-li tento druh služby povahu služebního poměru podle ust. § 224 odst. 2 zákona č. 361/2003 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o služebním poměru“). Přitom je třeba vycházet z právní úpravy účinné v době konání základní vojenské služby stěžovatele, tj. ze zákona č. 92/1949 Sb., branný zákon, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 76/1959 Sb., o některých služebních poměrech vojáků, ve znění pozdějších předpisů. V ust. § 20 zákona č. 92/1949 Sb. se vymezuje vojenská služba jako činná služba, která podle odst. 2 zahrnuje základní službu, náhradní

službu, další službu, službu vojáků z povolání, službu vojáků ve výslužbě, povolaných přechodně k činné službě, vojenská cvičení a mimořádnou službu. Tato vojenská činná služba je však širším pojmem než služební poměr. Ve služebním poměru totiž podle ust. § 25 tohoto zákona vykonávají vojenskou službu jako své povolání pouze vojáci z povolání. Do vymezení vojáků z povolání podle ust. § 24 odst. 1 zákona č. 76/1959 Sb. však stěžovatel nenáležel. Z toho je zřejmé, že základní služba nebyla stěžovatelem vykonávána ve služebním poměru. Výkon základní vojenské služby proto nelze považovat za dobu trvání služebního poměru ve smyslu ust. § 224 odst. 2 zákona o služebním poměru. Městský soud se proto v plném rozsahu ztotožnil s právním posouzením správních orgánů, přičemž jeho správnost potvrzuje i judikatura Nejvyššího správního soudu, např. rozsudek ze dne 19. 1. 2011, č. j. 3 Ads 161/2010 - 73.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodu uvedeného v ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., ve které uvedl, že nezákonnost spočívá v nesprávném posouzení právní otázky započtení základní vojenské služby do služebního poměru stěžovatele za účelem výpočtu tzv. výsluhy. Podle názoru stěžovatele je rozhodnutí v jeho věci nezákonné s ohledem na postup generálního ředitelství v jiných podobných případech, kdy základní vojenská služba byla započtena do doby trvání služebního poměru. V důsledku právního názoru správních orgánů i městského soudu je jeho postavení v poměru s ostatními příslušníky vězeňské služby, kterým byla základní služba započtena, nerovné a bylo tak porušeno jeho právo na rovnocenný přístup při aplikaci práva. Městský soud posoudil věc nad míru formálně, přičemž se nezabýval vlastním meritem věci. Stěžovatel nastupoval k vězeňské službě pro výkon základní vojenské služby. Ta ostatně byla jedním z předpokladů pro výkon služebního poměru. Navíc stěžovatel nastupoval k vězeňské službě za předpokladu, že do jeho výkonu bude započtena základní vojenská služba. Správní orgány i městský soud tak posvětily postup, kdy se podmínky a předpoklady během výkonu služebního poměru podstatným způsobem změnily právě v důsledku aplikace teze, že vojenská základní služba není služebním poměrem v pravém slova smyslu. V zákoně o služebním poměru je stanoven princip, že do doby praxe a do doby rozhodné se započítává základní vojenská služba, vyjma té služby, kterou citovaný zákon přímo jmenuje a která se týkala politické činnosti během doby bývalého politického režimu. Stěžovatel tedy vychází z logické argumentace, že pokud nebyl zařazen v zákonem výslovně vyjmenovaném druhu vojenské služby, pak by se doba jejího trvání měla započítat do rozhodné doby pro určení výsluhového příspěvku. Pokud by měl zákonodárce vůli vyřadit z této rozhodné doby veškerou vojenskou činnost, pak by její jednotlivé druhy nevyjmenovával a vyřadil by ji celou. Stěžovatel rovněž poukázal na legislativní vývoj v dané věci, kdy dřívější právní úprava služebního poměru (zákon č. 182/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie ČR, ve znění pozdějších předpisů, který se aplikoval i na Vězeňskou službu ČR) započítání umožňovala a zákonodárce tedy v nové právní úpravě podmínky pro započtení zpřesnil, když určité druhy výkonu vojenské služby ze započtení vyňal. V neposlední řadě stěžovatel poukázal na to, že sama vězeňská služba započítávala v rozhodnutích o ustanovení do funkce právě dobu základní vojenské služby. Podle stěžovatele základní vojenská služba měla stejnou povahu jako služba ve vězeňské službě jako ozbrojeném sboru a z tohoto důvodu by měla být započtena doba jejího výkonu do rozhodné doby v rámci služebního poměru. Ze všech výše uvedených důvodů proto stěžovatel navrhl, aby

pokračování

Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek městského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a přitom neshledal vady uvedené v odstavci 4, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Klíčovou právní otázkou v dané věci je, zda lze základní vojenskou službu započít do doby rozhodné pro výsluhové nároky příslušníka bezpečnostního sboru.

Relevantním ustanovením, které bylo v projednávaném případě aplikováno, je ust. § 165 odst. 1 zákona o služebním poměru. Podle citovaného ustanovení dobou rozhodnou pro výsluhové nároky je doba trvání služebního poměru a doby započtené ke dni účinnosti tohoto zákona nebo při přijetí do služebního poměru podle ust. § 224 citovaného zákona. Podle odst. 2 tohoto ustanovení se do doby rozhodné pro výsluhové nároky započtou doby, po které trval služební poměr podle zvláštních právních předpisů na území České republiky, včetně doby trvání služebních poměrů na území československého státu do 31. prosince 1992, do nabytí účinnosti tohoto zákona, s výjimkou doby a) zařazení v neplacené záloze, s výjimkou zařazení v této záloze z důvodu čerpání mateřské dovolené nebo rodičovské dovolené poskytnuté příslušníkovi v rozsahu, v němž je příslušníci poskytována mateřská dovolená, a s výjimkou zvolení do funkce v odborové organizaci, b) neschopnosti ke službě, po kterou nenáleží služební příjem ve zvláštních případech, nebo nemocenské, a c) zproštění výkonu služby, jestliže příslušníkovi nebyl doplacen rozdíl, o který byl jeho služební příjem zkrácen, d) výkonu vazby a trestu odnětí svobody, s výjimkou případů, kdy měl příslušník podle zvláštního právního předpisu nárok na náhradu škody způsobené rozhodnutím o vazbě nebo trestu odnětí svobody.

Právní otázkou, která je v dané věci sporná, se již Nejvyšší správní soud podrobně zabýval v rozsudku ze dne 19. 1. 2011, č. j. 3 Ads 161/2010 - 73, v němž dospěl k závěru, který byl vyjádřen v právní větě: „Výkon základní vojenské služby nelze považovat za dobu trvání služebního poměru ve smyslu § 224 odst. 2 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů.“ V odůvodnění tohoto rozsudku pak Nejvyšší správní soud uvedl: „Co se týče charakteru základní vojenské služby, lze vycházet z právní úpravy účinné v době konání základní služby žalobce, tj. ze zákona č. 92/1949 Sb., branný zákon, a zákona č. 76/1959 Sb. Ustanovení § 20 zákona č. 92/1949 Sb. vymezuje vojenskou činnou službu, která podle odstavce 2 zahrnuje základní službu, náhradní službu, další službu, službu vojáků z povolání, službu vojáků ve výslužbě, povolaných přechodně k činné službě, vojenská cvičení a mimořádnou službu. Tato vojenská činná služba je však širším pojmem než samotný služební poměr. Ve služebním poměru totiž podle § 25 vykonávají vojenskou službu jako své povolání pouze vojáci z povolání. Podle § 24 odst. 1 zákona č. 76/1959 Sb. vojáky z povolání jsou praporčíci, důstojníci a generálové, kteří vykonávají vojenskou službu jako své povolání ve služebním poměru, do něhož byli přijati na vlastní žádost po vykonání základní (náhradní) služby. Z citovaných ustanovení je zřejmé, že základní služba nebyla vykonávána ve služebním poměru. Stejně chápání základní služby obsahuje i současná právní úprava obsažená v zákoně č. 221/1999 Sb. Ustanovení § 3 tohoto zákona jako jednu z podmínek povolání do služebního poměru uvádí výkon základní nebo náhradní vojenské služby. Výkon základní služby tudíž

nelze považovat za dobu trvání služebního poměru ve smyslu § 224 odst. 2 zákona č. 361/2003 Sb.“

Nejvyšší správní soud v posuzované věci neshledal důvod, aby se odchýlil od uvedeného právního názoru a vzhledem k tomu, že rozsudek městského soudu je s ním v souladu, není nezákonný z důvodů namítaných v kasační stížnosti.

Z argumentace obsažené v kasační stížnosti je zřejmé, že stěžovatel nerozlišuje mezi dobou praxe, do které se doba výkonu vojenské základní služby započítává (§ 117 odst. 3 zákona o služebním poměru), a dobou rozhodnou pro výsluhové nároky, do které se doba výkonu základní vojenské služby naopak nezapočítává, když na podporu správnosti svého právního názoru uvedl, že mu byla v minulosti v rozhodnutích o ustanovení do funkce započítána doba výkonu základní vojenské služby.

S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je nedůvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.). Ve věci rozhodl v souladu s ust. § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 věta první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Nejvyšší správní soud žádnému z účastníků náhradu nákladů nepřiznal, protože stěžovatel v řízení úspěch neměl a generálnímu ředitelství žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. ledna 2015

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu